



### NEK jegyében - Ferenc pápa számára készített díszajándék Pray-kódex másolata



Az Országos Széchényi Könyvtár munkatársai készítették a Pray-kódex, a Halotti Beszéd és Könyörgés szövegét is tartalmazó, díszmásolatát Ferenc pápa számára, amelyet a magyar kormány adományozott a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus záróünnepére érkezésekor.

A díszajándék elkészítésének folyamatáról az OSZK oldalán olvashatunk.

„A Pray-kódexet restaurátor-szakember jelenlétében és szigorú állományvédelmi előírások mellett a nemzeti könyvtár digitalizáló központjában fotózták végig. A digitális utómunkák során az eredeti kódex pergamenlapjain lévő látvány visszaadására törekedtek, minimalizálva az optikai torzítást. A díszmásolatot különleges papírra nyomtatták.

Mivel a Pray-kódex eredeti kötése nem maradt fenn, s a pergameníveken található nyomokból csak a fűzés módjára lehet következtetni, az OSZK 2017-ben Magyar Örökség díjjal kitüntetett műhelyében több évtizede folyó kötetstörténeti és készítéstechnikai kutatások eredményeire alapozva és a nemzetközi analógiákat figyelembe véve készült el a díszmásolat kötésének korhű terve, majd kivitelezése. A kötéshez felhasznált alapanyagok kiválasztásánál a korabeli, kolostori kötéseknek megfelelő anyagokhoz nyúltak vissza a restaurátorok.

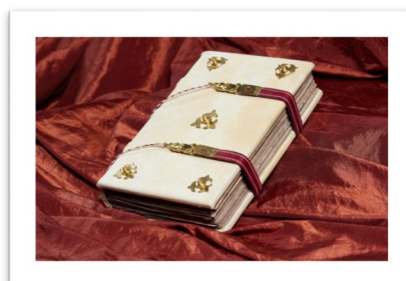
A díszmásolathoz magyar és spanyol nyelvű ismertetőszöveg is készült, amelyet – az egykorú írásképet tanulmányozva – könyvkötőmester rótt pergamenre,

lúdtollal. Az ismertetőt dupla bőrbordára fűzték, majd a kódexmásolathoz kötötték, így egységet képez a kötetet alkotó ívekkel.

A könyvtestet nyolc milliméter vastag bükkfatáblák védik, amelyeket timsós cserzésű, színezetlen kecskebőr borít. A rézveretek és -csatok – a kötéshez hasonlóan – korabeli minták alapján, aprólékos munkával, kézi szerszámok segítségével készültek. A kötetet saját tervek alapján épített, fekete bőrral borított és bordó hernyóselyemmel bélelt dobozban helyezték el, amelyet a kódexet illusztráló egyik tollrajz – a feszület – szintén kézzel festett másolata díszít.

A mű megalkotásának több hónapos folyamatát az OSZK Történeti Fénykép- és Videótárának munkatársai kamerával kísérték végig. Ezekből a filmfelvételekből és a nemzeti könyvtár főigazgatójával, kutatóival, digitalizáló-, könyvkötő- és restaurátor- szakembereivel, valamint a felkért közreműködőkkel készült interjúk felhasználásával a Pray-kódexet és a Halotti beszéd és könyörgést részletesen és több szempontból bemutató dokumentumfilm készül.

Forrás: <https://www.oszk.hu/hirek/dizsmasolat-pray-kodexrol>



#### A tartalomból:

NEK jegyében	1
Kötetajánló	2
Cikkajánlók	3
Kis KTE Könyvek	4

„Csak eszednek és lelkednek olvasás útján nyert kincse jelenti az igazi gazdagságot, mert ez nem vész el és nem hagy el soha.”

(Leonardo da Vinci)



## Könyvajánló

„Rozsondai Marianne gazdagon illusztrált könyvében arra vállalkozik, hogy a fennmaradt eredeti kötések részletes vizsgálata alapján bemutassa a magyarországi könyvkötés fél évezredének alakulását. A díszített kötésekkel, a díszítés elemeivel és kompozíciójával foglalkozik, amelyek követik a képzőművészeti stíluskorszakokat.

A 19. századig a könyvkötés kézműipari termék, minden darab egyedi példány. A műhely, a mester meghatározása elvezet a könyv kötésének megrendelőjéhez, az olvasóhoz. A könyvkötés története tehát a könyvtörténet, a művelődéstörténet szerves része. Visszatekintve a történelmi Magyarország vizsgált kötésmélekeire, megállapíthatjuk, hogy a könyvkötés minden korszakban – 1541-től kezdve másfél évszázadon át a török hódoltsági területeken kívül – lépést tudott tartani, különböző hatásokat befogadva, az európai stílusfejlődéssel, színezve azt sajátos, némelykor magyaros vonásokkal, előnyben részesítve bizonyos típusokat, mint például az aranyozott corvinakötések vagy a debreceni festett pergamenkötések esetében.

A magyar könyvkötés története joggal tart számot a szélesebb művelt közönség érdeklődésére, bár elsősorban szakkönyv a könyvtárosok, a régi könyvek és kódexek kedvelői és kutatói, valamint a restaurátorok számára.”

forrás: [https://konyvtar.mta.hu/index.php?name=h\\_1\\_4\\_2020](https://konyvtar.mta.hu/index.php?name=h_1_4_2020)

## Közös gondolkodás - 11.



Könyvtáros kollégánk ajánlotta figyelmünkbe az alábbi kötetet.

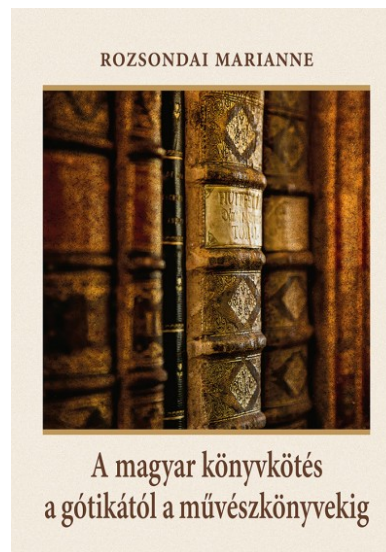
Kelemen Éva (szerk.): *Az járt oda, aki kottát is tudott olvasni - Fejezetek az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára történetéből.* Országos Széchényi Könyvtár, 2020.

A kötet két tanulmánnyal, az egyik a Zeneműtár 1929-1934 közötti történetét, míg a második az 1945-1966 közötti időszakot mutatja be. Majd a további történetet a szerkesztő által elkészített, a Zeneműtár korábbi munkatársaival felvett beszélgetések mutatják be.

A magyar könyvkötés a gótikától a művészkönyvekig

Írta: Rozsondai Marianne

MTAK–Kossuth Kiadó, Budapest, 2019.  
ISBN 978 963 099 924 3



Recenzió a könyvről:

Mikó Árpád: Rozsondai Marianne magyarországi könyvkötéstörténete, in: Magyar Könyvszemle, 2020/1. 63-69. p.

„Abban a könyvben, ami előttünk fekszik, a személyes bibliográfia tanúsága szerint is sok-sok évtized szorgalmas munkája akumulálódott. Ez nem metafora, hanem maga a kézzelfogható, ceruzalevonat-csoportokba gyűlt valóság. A magyar tudomány – könyvesek, irodalmárok, történészek és művésztörténészek közössége – végtelenül hálás kell legyen, hogy Rozsondai Marianne elvégezte a munkát és megírta ezt a könyvet.

Nem egyszerűen könyvet írt, hanem sikerült megfogalmaznia az európai könyvkötéstörténet egyik fejezetét, azt, amelyik eddig hiányzott: a magyar fejezetet.”

## Cikkajánlók

### - A digitális pedagógia elmélete című könyvről

A kötetet az előző számban már bemutattuk, és felhívtuk a figyelmet a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás folyóiratban megjelent ismertetőre.

Most, újabb ismertetőket szeretnénk figyelmükbe ajánlani.

K. Nagy Emese

Stabil alapok a kísérletezéshez. Szűts Zoltán: A digitális pedagógia elmélete, in: Új pedagógiai szemle, 2020. (70. évf.) 11-12. sz. 131-134.

Karagits Kíra Vivien

A pandémián túl – a digitális oktatás kézikönyve. Szűts Zoltán: A digitális pedagógia elmélete, in: Iskola-kultúra: pedagógusok szakmai-tudományos folyóirata, 2021. (31. évf.) 2. sz. 98-99.

Tomori Tímea

Az információs társadalom kihívásai az iskolapedagógiában (Szűts Zoltán: A digitális pedagógia elmélete), in: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2021 (30. évf.) 5. sz. 41-47.



### E-könyv az e-könyvekről

Kerekes Pál: Az ingyenes olvasás kalauza

A kötet olyan info-füzet, amelynek célja, hogy segítsen megtalálni az ingyenes elérhető magyar nyelvű irodalmat.

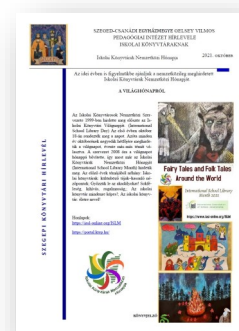
Több mint kétszáz webcímet mutat be, amelyeket között mindenki talál számára érdekes olvasnivalót.



### Október az iskolai könyvtár nemzetközi hónapja

Figyelmükbe ajánljuk a honlapunkon elérhető hírlevelet, amely az idei programhoz kapcsolódik.

[https://www.szegepi.hu/images/tinymce/2021/hirlevel\\_2110.pdf](https://www.szegepi.hu/images/tinymce/2021/hirlevel_2110.pdf)





## Kis KTE Könyvek



Barátné Hajdu Ágnes - Cs. Bogyó Katalin - Eigner Judit (szerk.):  
Könyvtárhasználati óravázlatok (Kis KTE könyvek, 7.), Budapest,  
Könyvtárostanárok Egyesülete, 2013., 331 p. ISBN 978-963-88046-4-8

Impresszum:

SZEGEPI

6720 Szeged, Dóm tér 6.

Felelős kiadó:

Dr. Kozma Gábor

Szerkesztő: Kövécs Ildikó

<http://szegepi.hu>

e-mail:

[hirlevel@szegepi.hu](mailto:hirlevel@szegepi.hu)



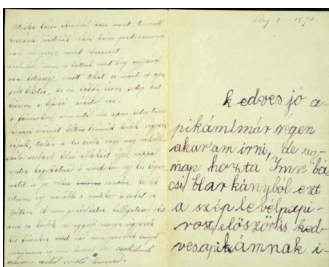
Dömsödy Andrea - Tóth Viktória (szerk.): Könyvtárhasználati  
óravázlatok 2. (Kis KTE könyvek, 8.), Budapest, Könyvtárostá-  
nárók Egyesülete, 2016., 239 p. ISBN 978-963-88046-5-5



Bogyó Katalin, Cs. - Dömsödy Andrea (szerk.): Könyvtárhasználati  
ötlettár - játékos feladatok. (Kis KTE könyvek, 9.) Budapest, Könyv-  
tárostanárok Egyesülete, 2017. 294 p. ISBN 978-963-88046-7-9



OSZK újdonság:



Új szolgáltatás érhető el, a [Copia](#), amely az (OSZK) Kézirattárának irodalom-  
történeti forrásanyagából elsőként Babits Mihály és felesége, Török Sophie  
hagyatékának levélnyomatát teszi online elérhetővé. Jelenleg a Babits-  
gyűjteményből csaknem 3000 dokumentum található meg.

Babits Mihály apjához, id. Babits Mihályhoz, kelt: 1890. augusztus 02.